

αὐτῆς. Περιπατῶν ποτὲ ἐπὶ τῆς παραλίας εὔρε σπη-
ρίαν, καὶ τὸ πρᾶδοξον ζῶον τοσοῦτον διήγειρε τὴν
περιέργειαν τοῦ Κουδιέρου, ὥστε ἔφερεν αὐτὸ οἰκαδε
πρὸς ἀνατομίαν, ἀρχίσας οὕτως τὰς περὶ τῶν μαλα-
κοστράκων σπουδὰς τοῦ τὰς ἐπανεγκούσας αὐτῷ το-
σούτην φήμην καὶ δόξαν. Οὐδὲν βιβλίον εἶχε πλὴν
τοῦ μεγάλου τῆς φύσεως βιβλίου, ἀλλ' ἡ μελέτη
καὶ ἡ παρατήρησις τῶν περιέργων καὶ νέων ἀντι-
κειμένων τὰ ὅποια κατ' ἐκάστην ἀνεκάλυπτε, βαθυ-
τέραν ἐντύπωσιν ἐποίησεν ἐπ' αὐτοῦ ἢ ὅτι ἤθελε
ποιήσῃ οἰονδῆποτε γραπτὸν ἔργον. Τρία ἔτη διηλ-
θον τοιοιτοτρόπως, κατὰ τὰ ὅποια παρέββαλε τὰ
ὑπάρχοντα θαλάσσια ζῶα πρὸς τὰ ὀρυκτὰ λείψανα,
τὰ εὑρεθέντα πέριξ τοῦ Φεκάμπ, ἀνέτεμνε τὰ διά-
φορα περιελθόντα εἰς χεῖρας τοῦ εἶδη, καὶ διὰ τῶν
παρατηρήσεών του προητοίμασε τὴν ἐντελῆ μεταρ-
ρύθμισιν τῆς τῶν ζῶων κατατάξεως. Κατ' ἐκείνην
τὴν ἐποχὴν, ὁ Κουδιέρος ἐγένετο γνωστὸς τῷ πε-
παιδευμένῳ Ἀββῆ Τεισσιέρ ὅστις ἐγράψε τῷ δια-
σήμεν φουσιοδίφῃ Ιουσιῶ καὶ τοῖς ἐν Πκρισίοις φί-
λοις περὶ τῶν ἐρευνῶν τοῦ νέου φουσιοδίφου τοσοῦ-
τον θερμῶς, ὥστε ὁ Κουδιέρος προσεκλήθη νὰ ὑπο-
βάλῃ εἰς τὸν Σύλλογον τῶν φουσιοδίφων τὰς παρα-
τηρήσεις του· μετ' ὀλίγον δὲ διαρίσθη βοηθὸς ἐπιτη-
ρητῆς τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου (jardin des Plantes).
Ὁ Τεισσιέρ ἐν τῇ συστατικῇ ὑπὲρ τοῦ Κουδιέρου ἐπι-
στολῇ, ἔγραφεν. «Ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἐγὼ ἐσύστησα
τὸν Δελάμβρ ὅστις διεκρίθη εἰς ἄλλον κλάδον ἐπι-
στήμης· οὗτος ἔσται ἕτερος Δελάμβρ.» Περιττὸν
νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ προφητεία τοῦ Τεισσιέρ πλη-
ρέστατα ἐπραγματοποιήθη.

Ἀπεδείξαμεν λοιπὸν ὅτι ἡ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ
σκοποῦ ἐπιμονὴ καὶ ἡ ἀκάματος ἐπιμέλεια, πολὺ
περισσότερον τῆς τύχης συντρέχει τὸν ἄνθρωπον.
Οἱ μὴ τείνοντες πρὸς ὠρισμένον τινὰ σκοπὸν, οἱ ἄ-
δύνατοι καὶ οἱ νωθοὶ οὐδὲν ὄφελος ἀπολαμβάνουσιν
ἐκ τῶν ἀρμοδίων περιστάσεων, διότι οὐδὲ κἂν πα-
ρατηροῦσι τὴν ἀξίαν αὐτῶν. Ἀπ' ἐναντίας δὲ θαυμά-
σιον εἶναι τὸ δυνάμενον νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ τῶν χρη-
σιμοποιούντων τὰς ἀδιακόπως παρουσιαζομένας βοή-
θητικὰς εὐκαιρίας. Ὁ Στέφενσον ἔμαθε τὴν ἀριθ-
μητικὴν καὶ τὴν χωρομετρίαν κατὰ τὰς ὥρας τῆς
νυκτερινῆς ὑπηρεσίας ἐν ᾗ εἰργάζετο ὡς μηχανο-
ποιός. Ὁ Δάλτων ἤρχισεν ἐργαζόμενος ἐκ παιδικῆς
ἡλικίας, δωδεκαετῆς μόλις ὢν, διηύθυνε σχολεῖον
ἐν τῷ χωρίῳ καλλιεργῶν συγχρόνως τὸ κτήμα τοῦ
πατρὸς του· ἀφιερῶθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς μετεω-
ρολογίας καὶ ἐξηκολούθησε τὰς παρατηρήσεις μέχρι
τῆς τελευταίας αὐτοῦ ἡμέρας, ἀφῆκε δὲ ὑπὲρ τὰς
200,000 μετεωρολογικὰς σημειώσεις.

Καὶ αἱ ἐλάχισται στιγμαὶ ἔχουσιν ἀξίαν, διότι ἡ
καλὴ χρῆσις αὐτῶν τὰ μέγιστα συντελεῖ πρὸς ἐπί-

τευξιν σπουδαίων σκοπῶν· μὴ μόνον ὥρα καθ' ἐκά-
στην ἀφαιρουμένη ἐξ ἀσκοπῶν ἀσχολιῶν, ἀρκεῖ
ὅπως κατασταθῇ πᾶς ἄνθρωπος κοινῆς διανοίας, κά-
τοχος ἐπιστήμης τινός, ἐπίσης ἀρκεῖ ὅπως μετα-
βάλῃ ἐντὸς δέκα ἐτῶν ἀμαθὴ ἄνθρωπον εἰς πεπαι-
δευμένον. Δὲν πρέπει νὰ πρέλῃ ἄκαρπος ὁ πολύ-
τιμος χρόνος, οἱ δὲ καρποί του εἰσὶν ἡ αὐξήσις τῶν
γνώσεων, ἡ καλλιέργεια ἐναρέτου τινός ἀρχῆς καὶ
ἡ ἐνίσχυσις καλῶν ἔξεων. Ὁ ἱατρὸς Μάσων Γουῦθ
μετέφρασε τὸν Λουκρέτιον μεταβλίνων ἐφ' ἀμάξης
εἰς τοὺς ἀσθενεῖς του. Ὁ Δόκτωρ Δάρβιν κατὰ τὸν
αὐτὸν τρόπον συνέγραψε τὰ πλεῖστα ἔργα, μετα-
βλίνων εἰς τοὺς κατοικοῦντας τὴν ἐξοχὴν πελάτας
του καὶ γράφων τὰς σκέψεις ἐπὶ τεμαχίων χάρτου
ὅπερ ἔφερε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ. Ὁ Βύρνεϋ ἔμαθε
τὴν Γαλλικὴν καὶ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν μεταβλίν-
ων ἐφιππος πρὸς παραδόσιν τῶν μαθημάτων ὅταν
ἐχρημάτιζε μουσικοδιδάσκαλος. Ὁ Κίρκ Οὐάιτ ἔ-
μαθε τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ
ἀπὸ τῆς οἰκίας εἰς τὸ γραφεῖον καθημερινοῦ περι-
πάτου· προσωπικῶς δὲ γνωρίζομεν ἄνδρα ὑψηλὴν
κατέχοντα θέσιν ὅστις ἔμαθε τὴν Λατινικὴν καὶ τὴν
Γαλλικὴν γλῶσσαν τρέχων εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Μαγ-
χεστρίας ὡς μεσίτης.

Ὁ Δαγέσσῳ, μέγας σφραγιδοφύλαξ τῆς Γαλλίας,
συνέγραψε σοφὸν καὶ ὀγκῶδες βιβλίον, χρησιμο-
ποιῶν τὰς ὀλίγας στιγμὰς αἵτινες παρέρχονται μετὰ
τὴν εἰδοποίησιν ὅτι τὸ γεῦμα εἰναι ἑτοιμον καὶ πρὶν
συναθροισθῶσιν ἅπαντες οἱ συνδαιτυμόνες, ἡ δὲ κυ-
ρία Γενλὶς συνέγραψε τινὰς τῶν τερπνῶν διηγήσεών
τῆς περιμένουσα τὴν ἡγεμονίδα ἣν ἐδίδασκε καθ'
ἐκάστην. Ὁ Μπούρριττ κατῴρθησε νὰ μάθῃ δεκαο-
κτὼ ἀρχαίας καὶ νέας γλώσσας καὶ εἰκοσιδύο Εὐρω-
παϊκὰς διαλέκτους ἐν ᾗ εἰργάζετο ὡς σιδηρουργός,
ἤρνετο δὲ τὴν δύναμιν τῆς εὐφυΐας καὶ ἀπέδιδε
τὰς προόδους του εἰς τὴν καλὴν χρῆσιν τῶν μεταξὺ
ὠρισμένων ἀσχολιῶν διεσπαρμένων στιγμῶν.

(Ἀκολουθεῖ)

Ελ. Μ.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλλάδ. 524.)

Αἱ λυπηραὶ αὗται εἰδήσεις ἐπέπεσαν ἡ μία μετὰ
τὴν ἄλλην ἐπὶ τοῦ γέροντος δουκὸς, ὅστις ἔπεσε διὰ
μίας ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ πλοῦτου εἰς τὴν ἐντελῆ
ἀπογύμνωσιν· ὀλίγος μόνον χρυσὸς τὸν ὅποιον διέ-
σωσε τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην νύκτα ἦτο ὅλη του ἡ πε-
ριουσία.

Ὁ ἐπιστάτης τῶν κτημάτων του ἐγένετο ἄφαν-
τος· ὁ τραπεζίτης εἰς ᾧ εἶχεν ἀποθέσει τὴν χρημα-

τικὴν περιουσίαν τοῦ ἐθεώρει ἑαυτὸν δικαιούμενον ν' ἀρνηθῇ τὴν παρκαταθήκην, καὶ οὐδεμία νόμιμος ἀπόδειξις ἦτο ἐπιτετραμμένη εἰς τὸν ἐξόριστον.

Ἡ πενία μὲ ὅλα τῆς τὰ παρκόλουθα ἠπείλει αὐτόν· ἡ νέα ἐκείνη κόρη ἡ ἀνατραφεῖσα μεταξὺ τῆς μαγείας τοῦ πλοῦτου θὰ ἐδοκίμαζε πάσας τὰς στερήσεις. Τὸ θάρρος τοῦ γέροντος ἐξασθένησε πρὸ τῆς σκληρᾶς ταύτης ἀνάγκης, καὶ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης ἡ ψυχικὴ δύναμις τοῦ ἐγκατέλιπεν αὐτὸν καὶ ἡ ὑγεία τοῦ παρήκμασεν.

Ἡ Κλαυδία δὲν ἠδύνατο ἔκτοτε νὰ βασισθῇ εἰμὴ εἰς τὰς ἰδίας τῆς δυνάμεις, εἰ δὲ καὶ δεκαεπτετῆς ἐγένετο ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας.

Ἐνῶ συνέβαινον ταῦτα αἱ ἐρευνᾶι ἐξηκολούθουν εἰς τὰ περίχωρα· καὶ ναὶ μὲν ἡ σύζυγος τοῦ ξυλοσχίστου παρεμόνευεν· ἀλλ' ἠδύνατο ν' ἀπατήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς. Ἐσπέραν τινὰ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκόν τῆς πάντῃ ἀπροσδοκῆτως, καὶ μάλιστα κατώρθωσε νὰ σώσῃ τοὺς ξενιζομένους κρύψας αὐτοὺς ὀπισθεν σωροῦ ξύλων.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἦτο ἀφόρητος, διὸ καὶ ἀνάγκη πᾶσα ἦτο νὰ φύγῃ τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ ὑπάγῃ μακρότερα. Ὁ πιστὸς Βενουά ἐπρότεινε τὸ ἐξῆς μέσον· καταγόμενος ἀπὸ τὰς Κεθέννας καὶ ἔχων οἰκίσκον, κῆπαν καὶ ποίμνιον ἄπερ ὁ αἰγυδοσκὸς πατὴρ τοῦ ἀποθανόντος πρὸ μικροῦ ἐγκατέλιπεν εἰς αὐτὸν πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Γαρδὸν πλησίον τοῦ Ἀλῆς, ἐπρότεινε νὰ καταλύσωσιν ἐκεῖ ὡς εἰς ἄστυον.

Ἡ Κλαυδία ἐδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ δακρύουσα καὶ πλήρης ζωνῆς εὐγνωμοσύνης. Ἀπὸ τοῦ γειτνιάζοντος χωρίου ἠγοράσθησαν φορέματα χωρικῶν διὰ τὸν πατέρα καὶ τὴν κόρην, εὖρον ἵππους καὶ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Βενουά ἐπορεύθησαν πρὸς τὸ βουνόν. Ὅτε δὲ ἔφθασαν μετὰ πολλοὺς κόπους καὶ κινδύνους εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁδοιπορίας των καὶ εἶδον τὴν νέαν των κατοικίαν, ἡ Κλαυδία ἠσθάνθη ἀπερίγραπτον θλίψιν. Πρὸ αὐτῆς ἵστατο καλύβη ἐκτεθειμένη εἰς πάντας τοὺς ἀνέμους, κεκαλυμμένη μὲ ἄχυρα καὶ χωριζομένη εἰς δύο ὑπὸ ξυλίνου φραγμοῦ.

Ὁ δοῦξ εἶχε μετ' αὐτοῦ δύο χιλιάδας φράγκων εἰς χρυσόν, δι' οὗ ἠγοράσθησαν τινὰ ἐπιπλα καὶ οἰκιακὰ σκεύη ἐκ τῶν συνηθεστέρων καὶ ἀναγκαϊοτέρων. Ὁ ὑπὸ τῆς τῶν ἐξορίστων ἐφάνη εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τόσον γενναῖος ὅσον καὶ ἀφωσιωμένος· φειδόμενος τῶν τελευταίων πόρων τῶν κυρίων του, προσεπάθει ἐν τασούτῳ μὴ αἰσθανθῶσι τὰς στερήσεις τὰς ἀσυμβιβάστους πρὸς τὰς συνηθείας καὶ τὴν γέννησίν των.

Ὁ οἰκίσκος εὐτρεπίσθη ὑπ' αὐτοῦ ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον, καὶ τὰ οἰκιακὰ σκεύη ἦσαν ἀπλούστατα μὲν ἀλλὰ καθρώτατα. Ἐπρομηθεύθη διὰ τὸν πατέρα καὶ τὴν θυγατέρα κλίνας καὶ καθίσματα· κα-

τώρθωσε δὲ καὶ νὰ εὕρῃ ἐν θρανίον καὶ τινὰ βιβλία ὅπως διασκεδάζωσι. Μεμονωμένοι εἰς τὸ ὄρος δὲν ἐφοβοῦντο νὰ ἀνακαλυφθῶσι, καὶ ἡ Κλαυδία ἠδύνατο νὰ περιδιαβάσῃ ἐν ἀσφαλείᾳ εἰς τὰ ἄγρια ἐκεῖνα βουνά· ὥστε μετὰ μικρὸν συνείθισεν εἰς τὸν νέον αὐτὸν βίον, τὸν παρέχοντα εἰς αὐτὴν τὸ πολυτιμότερον τῶν ἀγαθῶν, τὴν ἐλευθερίαν μεταξὺ τῶν κινδύνων. Ὁ πατήρ τῆς, ἀναπνέων τὸν καθαρὸν καὶ ὑγιᾶ ἀέρα, ἐφαίνεται ἀναλαμβάνων δυνάμεις, ἐνῶ ἐκείνη, τὸ τέκνον τοῦ λεπτοτέρου πολιτισμοῦ, ἐξωογονεῖτο ζῶσα μετὰ τῆς φύσεως. Μόνον ὁ χειμὼν ἦτο δριμύς ἐπὶ τῶν ὄρεων ἐκείνων, τὰ ὅποια ἐμάστιζον συχνάκις βόρειοι ἄνεμοι. Ἡ Κλαυδία διήρχετο τὰς κακὰς ἡμέρας πλησίον μεγάλου πυρὸς, προσπαθοῦσα ν' ἀπακομίσῃ τὸν πατέρα τῆς ἀναγινώσκουσα εἰς αὐτὸν ἢ στρέφουσα τὸν στρόφαλον μὲ τόσῃ ἐπιτηδειότητι ὡς ἂν ἦτο φιλόπονος χωρική.

Ὅσον δὲ διὰ τὸν Βενουά, ἐκάστην ἐβδομάδα πορευόμενος εἰς Ἀλῆς ἀνένεον τὰς προμηθείας τοῦ οἴκου, καὶ προσέθετε διὰ τὴν εὐζωίαν τῶν ξενιζομένων του ἀντικείμενά τινα εὐχαριστήσεως ἢ ἀνάγκης. Οὔτε ἡ χιών, οὔτε αἱ πλημμύραι ἐμπόδιζον τὸν θυμᾶσιον αὐτὸν ὑπὸ τῆς, ὅστις προκατελάμβανε τὰς ἐλαχίστας ἀνάγκας τῶν κυρίων του, καὶ μάλιστα προσελάμβανε τὰς διαθέσεις των. Ἡ ἀπρονοησία τῶν τέκνων τῶν μεγάλων οἰκογενειῶν ἠκολούθησε τὴν Κλαυδίαν εἰς τὴν πτωχὴν κατοικίαν τῆς· δὲν ἐπίστευεν εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαναστατικῆς κυβερνήσεως, καὶ ἐμεγαλοποιεῖ τὰ μέσα τὰ ὅποια εἶχε φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ὁ πατήρ τῆς εἰς τὴν ἐξορίαν· ὁ δὲ Βενουά δὲν ἐτόλμα νὰ τῇ ἀφαιρέσῃ τὴν πλάνην ταύτην. Καὶ ὁμῶς εἶχον φθάσει εἰς τὰ τελευταῖα ἐκατὸν φράγκα, ὥστε ἦτον ἀναπόφευκτον νὰ ἀποφασίσῃσι τί θὰ ἔπραττον.

Ἡναγκάσθη λοιπὸν ὁ Βενουά νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὴν Κλαυδίαν τὴν θέσιν των, αὕτη δὲ πρῶτον ἐνόησε τὸ τρομερὸν τῆς καταστάσεώς των. Ἐπειδὴ ἡ ἐπανάστασις ἐξηκολούθει, ἡ φρόνησις ἦτο ὑπὲρ ποτε ἀναγκαία, καὶ οὐδεμία προσεχὴς ἐλπίς ἦτο ἐπιτετραμμένη· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ζήσωσιν εἰς τὴν ἀπομόνωσιν ταύτην· ἀλλὰ ποῦ νὰ εὕρωσι νέα μέσα;

Ὁ Βενουά ἀφωσιώθη καὶ πάλιν· προσεφέρθη νὰ ὑπάγῃ εἰς Μομπελιέρ, νὰ ἀποταθῇ, ἀπὸ θύρας εἰς θύραν, εἰς ὅλους τοὺς φίλους τοῦ δουκὸς Μερέλ, εἰς ἐκείνους τοὺςλάχιστον τοὺς ὁποίους ἡ θύελλα δὲν εἶχε προσβάλλει· καὶ εἴτε κάμων δάνειον, εἴτε δεχόμενος δωρεὰς, νὰ λάβῃ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν ὅπως ζήσῃ ἡ οἰκογένεια ἐπὶ ἐν ἡ δύο ἔτη. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀπουσία τοῦ καλοῦ τούτου ὑπὸ τῆς πίθωνος νὰ διήρκει περὶ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας, ἐφρόντισε νὰ ἀφήσῃ προμηθείας εἰς τοὺς κυρίους τοῦ διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

Ἡ Κλαυδία ἐπιδοκιμάσασα τὸ σχέδιον τοῦτο ἔγραψε τὸν κατάλογον τῶν ἀνθρώπων πρὸς οὓς θὰ ἀπετείνετο ὁ Βενουά, ὅστις καὶ ἀνεχώρησε περὶ τὰ μέσα τοῦ Σεπτεμβρίου.

Αἱ πρῶται ἡμέραι τῆς ἀπουσίας τοῦ παρῆλθον ταχέως, διότι ἡ Κλαυδία εἶχεν ἀσχολίας καὶ διασκεδάσεις δι' ἀπάσας τὰς ὥρας. Ἀλλ' ὅτε ἐτελείωσαν αἱ δύο πρῶται ἐβδομάδες, μεγίστη ἀνησυχία κατέλαβε τὴν νέαν κόρην.

Ἄν ὁ Βενουά δὲν ἐπανήρχετο, τί θὰ ἐγίνετο μόνη μετὸν πάσχοντα πατέρα της, ἐν τῇ τρομερᾷ ἐκείνῃ μοναξίᾳ; Αἱ προμήθειαι ἤλαιτοῦντο ἐπαισθητῶς, πῶς θὰ τὰς ἀνένεου μόνη;

Οἱ λογισμοὶ οὗτοι κατεσπάραττον τὴν καρδίαν τῆς ταλαιπώρου κόρης, ἐξύπνουσιν αὐτὴν τρέμουσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός καὶ κατεπολιόρκουν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας. Ἐκάστην στιγμὴν ἔτρεχε νὰ ἴδῃ ἀπὸ τοῦ γειτνιαζόντος ὑψώματος ἂν διακρίνοντο μακρόθεν τὸ κυανοῦν φόρεμα καὶ ὁ μέγας πῖλος τοῦ ἀφωσιωμένου ὑπηρετοῦ. Ματαιουμένων δὲ τῶν ἐλπίδων της, ἐπανήρχετο καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς καλύβης περίλυπος καὶ καταβεβλημένη.

Τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν καταληφθεῖσα ὑπὸ ἀπελπισίας ἐξῆλθε μετὰ τὴν κόμην λυτὴν, καὶ ἐβάδισεν ἐπὶ ὁλοκλήρους ὥρας εἰς τὸν δρόμον τὸν ὅποιον θὰ ἤκολούθει ὁ Βενουά. Παρετήρει ἀδιακόπως τὸν ὀρίζοντα ἀλλ' οὐδὲν ἔβλεπε· τέλος κατάκοπος καὶ κατατεθλιμμένη ἠτοιμάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ, ὅτε τὰ βλέμματά της ἐσταμάτησαν μηχανικῶς ἐπὶ κορυφῇ κοράκων περιστρεφομένων παρὰ τοὺς πρόποδας φάραγγος.

Ὅποιος δὲ ὑπῆρξεν ὁ τρόμος αὐτῆς ὅτε διέκρινε πτώμα! Ὑποψία φρικώδους κατεσπάραξε τὴν καρδίαν της· μετὰχύτητα δὲ αἰγὸς κατέβη ἀπὸ ὑψώματος εἰς ὑψώμα μέχρι τοῦ βύθους τοῦ βράθρου, ὅπου ἀνεγνώρισε τὸν ἀτυχῆ ἀγγελιοφόρον της, τὸν ὅποιον εἶχον δολοφονήσει καὶ ἀπογυμνώσει ἐνῶ διέβαινε τὰς Κεβέννας.

Ἡ Κλαυδία ἀπολέσασα τὸν φίλον τοῦτον ἀπώλεσε τὸ τελευταῖον στήριγμα, καὶ ἔμεινε μόνη μετὰ γέροντα ἀσθενῆ καὶ ἀδύνατον.

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἠναγκάζετο νὰ οἰκονομῇ τὰς προμηθείας διότι ἐπλησίαζον εἰς τὸ τέλος τῶν ἂν καὶ ἡ ταλαιπώρος νέα ἐστέρει ἑαυτὴν πολλῶν πραγμάτων, οὐχ ἦττον τὸ τέλος τῶν τροφίμων δὲν ἦτο μακρὰν. Ὁ Μερὲλ παρεπονεῖτο, ἐκείνη δὲ δὲν ἐτόλμα νὰ ὁμολογήσῃ τὴν τρομερὰν ἀλήθειαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τέλους δὲν εἶχον πλέον τί νὰ φάγωσιν εἰς τὴν καλύβην, ἡ Κλαυδία συνέλαβε μεγίστην ἀπόφασιν, καὶ ἀναχωρήσασα ἅμα ὡς ἀνέτειλε τὸ φῶς ἐπορεύθη εἰς Ἀλές.

Ἡ τύχη ὠδήγησεν αὐτὴν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Μερὰρδ. Ἀφ' οὗ λοιπὸν διηγῆθη ταχέως τὴν ἱστορίαν της ἐστράφη πρὸς τὸν Πέτρον Μερὰρδ, καὶ ἀτενίσασα αὐ-

τὸν μετ' ἰδιαζούσης ὑπερηφανείας καὶ ἀξιοπρεπείας.

— Ἐννοεῖτε τώρα, εἶπε, διατί εὐρίσκομαι ἐδῶ. Ὁ πατήρ μου ἀποθνήσκει τῆς πείνης!

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διηγήσεως τῆς Κλαυδίας ὁ Αὐγουστός Μερὰρδ παρετήρει μετὰ προσοχῆς τὴν τόσον ὑπερήφανον καὶ εὐγενῆ νέαν μετὰ τὸ χονδρὸν μᾶλλινον φόρεμα μετὰ τὸ ὅποιον ἦτο ἐνδεδυμένη· καὶ καθ' ὅσον δὲ τῷ ἀπεκαλύπτετο ἡ μεγίστη ἐκείνη δυστυχία ἠδύνατό τις νὰ ἀναγνώσῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ βαθεῖαν συγκίνησιν καὶ ζωηρότατον ἐνδιαφέρον.

Ἦτο ἤδη συνένοχος τῶν θυμάτων ἐκείνων τῶν ἐμφυλίων ταραχῶν, διότι ὑπεράνω τῶν ἐπαναστατικῶν ἰδεῶν τοῦ ἐκυμαίνετο πάντοτε εὐγενὲς αἶσθημα ἀγνίζον αὐτούς.

Τίς γεωργῶν, ὁ Αὐγουστός δὲν ἤθελε μὲν νὰ ἀναγνωρίσῃ τὰ προνόμια τοῦ αἵματος, ἀλλὰ καὶ δὲν ἤρνετο τὸν σεβασμὸν τοῦ εἰς τὴν ὑπεροχὴν ὅπου δῆποτε καὶ ἂν συνήντα αὐτήν. Εἶχον ὀνειρευθῇ μετὰ κόπον ἄνευ θησιῶν, τοκετὸν ἄνευ ὀδύνης. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ θεὰ τῆς καθ' ἡμέραν αὐξανομένης βίας, ἡ ἀσπονδος πρόκλησις ἐναντίον τῆς εὐγενείας, τῆς πολυτελείας, τῆς ὠραιότητος, αἱ ἔρευναι αἱ γινόμεναι ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων ἐν ὀνόματι τῶν ἀρχῶν, ἐγέννησαν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ τοσαύτην ταραχὴν καὶ δυσπιστίαν, ὥστε τὴν ὥραν ἐκείνην ἡρώτα ἑαυτὸν ἂν μεταρρύθμισις μεταχειριζομένη τοιαῦτα μέσα εἶναι νόμιμος, καὶ ἂν οἱ ἐργάται δὲν κατέστρεψαν ἔργον τοσοῦτον ὠραῖον εἰς τὴν ἀρχὴν του.

Ὅσον διὰ τὸν Πέτρον, τὸ πρόσωπόν του ἔμεινεν ἀπαθὲς, ἐκφράζον μόνον ἐπιφύλαξιν καὶ ψυχρότητα. Ἐν τοσοῦτῳ μετὰ ἐσωτερικὴν πάλην ἔλαβεν ἀπόφασιν. Ἡ πρώτη ὁρμὴ τοῦ ἐπαναστατικοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἀλές ἔφερεν αὐτὸν εἰς μέτρα αὐστηρά. Ἡ σύλληψις ἦτο ἀξία λόγου, καὶ ὡς ἴδομεν ἤδη ὁ Πέτρος ἐπίστευσεν ὅτι θὰ τῷ ἐχρησίμευσεν ὡς δικαίωμα πλησίον τῶν τότε ἰσχυρῶν. Πλὴν ἡ σκέψις μετέβαλε τὸ σχέδιον τοῦτο καὶ ἐγέννησε συνδυασμὸν πολὺ βαρύτερον.

Ὁ οἶκος τῶν ἀδελφῶν Μερὰρδ, προσβληθεὶς ὑπὸ τῆς βιομηχανικῆς κρίσεως θὰ ἠναγκάζετο νὰ κλείσῃ τὰ ἐργαστήσιά του, ἴσως δὲ καὶ νὰ διακόψῃ τὰς πληρωμάς του. Ἡ ὑπερηφάνεια λοιπὸν τοῦ Πέτρον δὲν ἠδύνατο νὰ συνειθίσῃ τὴν ἰδέαν ταύτην.

Μέσον ἀπροσδόκητον παρουσιάζετο εἰς αὐτὸν ὁ πῶς σῶσῃ τὴν ὑπόληψίν του καὶ τὸν προσκολληθῇ εἰς τὴν ζωὴν. Ὁ ἐξόριστος ἐκεῖνος ὁ ἀποθνήσκων ἐξ ἐλλείψεως τροφῆς ἐντὸς καλύβης τινὸς τῶν Κεβεννῶν ἦτο ἄλλοτε ὁ πλουσιώτερος κτηματίας τῆς Λαγκεδόκης. Τὰ ἠνωμένα τιμάρια τῶν Βαλμοῦς, Μυρβέλ καὶ Ἀγίου Γεωργίου ἐξετιμῶντο τὸ ἐλάχιστον τρία ἑκατομμύρια, καὶ ὁ Μερὲλ ἐκτὸς αὐτῶν

είχεν εἰς τὴν Γκιέννην καὶ τὴν Περιγὸρ τέσσαρα ἢ πέντε ἑκατομμύρια ἀρχοντικῶν γαιῶν, προερχομένων ἀπὸ διαφόρους οὐρεσθέντας κλάδους τῆς οἰκογενείας του. Ἐπρόκειτο λοιπὸν νὰ συγκροτηθῇ ὁκτὼ ἑκατομμυρίων περιουσία.

Τὸ μέσον ὑπῆρχε, διότι ἡ δήμευσις προσέβαλε μόνον τὰ κτήματα τῶν μεταναστευσάντων, καὶ τὰ τοῦ γέροντος δουκὸς ἐτέθησαν εἰς μεσέγγυον, μόνον καὶ μόνον διότι τὸ ὄνομά του ἦτο ἐγγεγραμμένον εἰς τοὺς ὀλεθρίους καταλόγους. Τί ἀπλούστερον ἢ νὰ ἀποδείξῃ τις ἀναντιρρήτως ὅτι ὁ δοῦξ οὐδέ ποτε ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Γαλλίας, καὶ ὅτι ἀποσυρθεὶς εἰς τὰ περίχωρα τῆς Ἀλῆς ἔμενεν ἐκεῖ ξένος εἰς ἀπάσας τὰς ἐργασίας, εἰς ἀπάσας τὰς ἐξωτερικὰς συνωμοσίας;

Πλὴν διὰ τοῦτο ὁ γέρων δοῦξ ἦτο ἀναπόφρακτον νὰ παρουσιάσῃ ἐγγυητὴν καλῶς ἀναμεμιγμένον εἰς τὴν ἐπανάστασιν καὶ δοκιμασθέντα ὑπ' αὐτῆς.

Ὁ Πέτρος λοιπὸν ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ὁ ἐγγυητὴς οὗτος, ὑπὸ τοῦτον ὅμως τὸν ὅρον, ὅτι ὁ δοῦξ θὰ τῷ ἔδιδε τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του. Οὕτω ὁ γαμβρὸς θὰ ἔσωζε τὸν πενθερὸν ἀπὸ τῆς ἀγχόνης, καὶ θὰ ἀφῆρει ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῆς Δημοκρατίας ὁκτὼ ἑκατομμύρια φράγκων.

Ὁ ὑπολογισμὸς ἦτο καλὸς καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἤξιζε τὸν κόπον νὰ δοκιμασθῇ. Γέρων, ἔχων ἤδη τὸν ἕνα πόδα ἐντὸς τοῦ τάφου καὶ κόρη ἄπειρος τοῦ κόσμου, ἦτο ποτὲ δυνατόν νὰ παλαίσωσιν ἐναντίον ἀρχηγοῦ λέσχης, κρατοῦντος εἰς τὰς χεῖράς του τὴν ζωὴν ἢ τὴν καταστροφὴν των; Θὰ ἦτο παρρησιόχως νὰ τὸ πιστεύσῃ τις, ὥστε ὁ Πέτρος ἐθεώρει τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου ὡς βεβαίαν.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς σιωπῆς στραφεὶς πρὸς τὴν Κλαυδίαν δὲ Μερῆλ, εἶπε μὲ τὸ φιλοφρονέστερόν του ἦθος:

— Μὴ λυπεῖσθε, κυρία, διὰ τὴν ἐξομολόγησίν σας, διότι τῇ ὀφείλετε τὴν σωτηρίαν σας. Δὲν ἐκπιστεύθητε ἐκυτὴν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς Ἀλῆς, ἀλλ' εἰς τὸν Πέτρον Μεράρδ. Ὁ Πέτρος Μεράρδ οὐδέποτε θὰ λησμονήσῃ τί χρεωστεῖ εἰς τὴν δυστυχίαν.

Ὁ Αὐγουστος ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας τὰς προφερθείσας μὲ ἦθος ἀποφθεγματικόν, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψῃ τὴν ἀπορίαν του. Γνωρίζων τὴν συνήθη ἀκαμψίαν τοῦ ἀδελφοῦ του ὡς καὶ τὴν πολιτικὴν αὐστηρότητα αὐτοῦ προητοιμάζετο, ἔστω καὶ διὰ πάλιν, νὰ σώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς του τὸ θῦμα τὸ ὅποιον ἡ τύχη τῷ παρέδωκεν. Ἡ χρά του λοιπὸν ὑπῆρξε ζωηροτάτη ὅτε ὁ Πέτρος ἐξέφρασε τὰς εὐμενεῖς διαθέσεις του.

Ἡ ἄδολος καὶ εἰλικρινὴς καρδία τοῦ Αὐγούστου δὲν ἀνεκάλυψε τὸν ὑπολογισμὸν τὸν κρυπτόμενον

ὑπὸ τὴν κατ' ἐπιφάνειαν ταύτην ἀντίδρασιν. Διὰ συγκινηθεὶς βαθύως ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ σφίγγων αὐτὴν τῷ εἶπε:

— Συγχώρησόν με, Πέτρος, σὲ εἶχα παραγνώρισι.

Ἐν ταυτῷ ἡ Κλαυδία, ἦτο πλήρης χαρᾶς διότι ὁ πατήρ της θὰ ἐδοθεῖτο, καὶ οὐδεμίαν ἰδέαν δυσπιστίας ἠδύνατο νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὴν παρηγορίαν ταύτην.

Ἐκπρὸν πάραυτα ἀναγκαίως τινὰς προετοιμασίας.

Κατὰ τὰς πληροφορίες, τὰς ἄλλως τε ἀρκετὰ ἀορίστους τῆς νέας κόρης, ἡ καλύβη θὰ ἔκειτο εἰς τὴν κλιτὸν τῶν βουνῶν τῶν γειτνιαζόντων εἰς τὸ χωρίον Σενδρά καὶ τῶν ἐχόντων παρὰ πόδας τὸν ποταμὸν Γαρδόν. Ἡ Κλαυδία ἠκολούθησεν ὅπως ἔλθῃ εἰς Ἀλῆς τὸ μονοπάτιον τὸ παρὰ τὰς ὀχθὰς τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἡ συνήθης ὁδὸς ἐσχημάτιζε κύκλον. Ἄλλως τε μὲ ὅλην τὴν γνωστὴν φιλοπατρίαν τοῦ οἴκου Μεράρδ, ἀνάγκη ἦτο νὰ ληρθῶσι τινὲς προφυλάξεις: ἔπρεπε νὰ κρυφθῶσιν ἀπὸ τοῦ ἐργασταρχοῦ Μάρκου, ἀπὸ τῶν γειτόνων χωρικῶν καὶ τῶν ἀπανταχοῦ πολυπληθῶν κατασκόπων.

Ἀπεφασίσθη λοιπὸν ν' ἀναχωρήτωσι διὰ νυκτὸς ὅπως φθάσωσιν εἰς τὴν καλύβην μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, καὶ ἔθεσαν ἐντὸς τῆς ἀμάξης ἀρκετὸν ποσὸν διαφόρων τροφῶν ὅπως βοηθήσωσι τὸν γέροντα καὶ τὸν θρέψωσιν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα. Ὁ δὲ Αὐγουστος μετὰ μεγίστης λεπτότητος προσέθηκεν εἰς ταῦτα, ἀντικείμενά τινα πολυτελείας ἐκ τῶν τόσῳ πολυτίμων εἰς τὰς γυναῖκας.

Ἡ ἐκδρομὴ ὑπῆρξεν εὐτυχιστάτη καὶ οὐδὲν διατάραξε τὰ σχέδια τῶν ἀδελφῶν Μεράρδ. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἡ καλύβη ἐτροφοδοτήθη, καὶ ἐλήφθησαν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ὅπως διοργανισθῇ τακτικὴ ὑπηρεσία.

Ὁ γέρων δοῦξ ἐδείχθη περιχαρὴς ὡς παιδίον διὰ τὴν ἀνέλπιστον ταύτην βοήθειαν: οὐδόλως δὲ ὑπωπτεύθη ὅτι ὤφειλεν αὐτὴν εἰς τὸν μανιωδέστερον ἐπαναστάτην τῆς ἐπαρχίας.

Καὶ ὁ μὲν Πέτρος ἐδεικνύετο πλήρης ἀρεφροσύνης: ὁ δὲ Αὐγουστος κατεχόμενος ὅλος ὑπὸ τοῦ νέου αἰσθήματος τὸ ὅποιον ἐγεννᾶτο ἐν αὐτῷ, ἐδαψίλευεν εἰς τὴν Κλαυδίαν τὰς εὐγενεῖς ἐκείνας περιποιήσεις τὰς ὁποίας μόνη ἡ καρδία ἐμπνέει.

Ἐπὶ ὁκτὼ μῆνας ἡ οἰκογένεια αὕτη ἔζησε τοιούτοτρόπως διὰ τῶν βοηθημάτων τὰ ὁποῖα τῇ ἔδιδον οἱ ἀδελφοὶ Μεράρδ.

Ὁ Πέτρος ἤθελε, πρὶν ἢ δεσπόσῃ τῆς νέας κόρης διὰ τοῦ φόβου, νὰ δεσμεύσῃ αὐτὴν διὰ τῆς εὐγνωμοσύνης. Τὸ λάφυρον δὲ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ τῷ διαφύγῃ: εἶχεν ἄλλως τε καὶ τὸν χρόνον ὑπὲρ ἐκείνου, πλὴν ἔπρεπε νὰ κατορθώσῃ νὰ τῷ συγχωρηθῇ ἡ

ἐπαικῆς αὕτη πράξις διὰ νέων αὐστηροτήτων, καὶ νὰ στερεώσῃ ὑπὲρ ποτὲ καλῶς τὴν ἱπαναστατικὴν ἐπιβροήν του. Ἀνθύπατος ἀπεσταλμένος ἐκ Παρισίων διέτρεχε τότε τὰς ἐπαρχίας· ἡ τρομοκρατία ἦτο ἐν τῇ ἀκμῇ της· οἱ κατὰλογοι τῶν ὑπόπτων ἐπληροῦντο καθ' ἑκάστην νέων ὀνομάτων· δὲν ὑπῆρχε πλέον θέσις διὰ τοὺς οὐδετέρους καὶ οἱ Γιρονδῖνοι κατεδιώκοντο μὲ τὴν αὐτὴν λύσσαν ὡς καὶ οἱ βασιλικοί. Πᾶς ὁ μὴ ἐξημμένος ἐθεωρεῖτο ἐχθρός. Ὁ δὲ Πέτρος συμμετέχων τῶν παθῶν τῆς ἐποχῆς μετὰ μοναδικῆς ὁρμῆς, ἤρχε τῶν λεισχῶν τῆς Ἀλῆς διὰ τῆς ἀσπόνδου καὶ βιαίας γλώσσης του, καὶ αἱ ἀπανθρωπότεροι προτάσεις, τὰ σκληρότερα μέτρα εὗρισκον πάντοτε αὐτὸν ὑπερσπιστήν. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἔδωκεν αὐτῷ ἀπόλυτον ἐξουσίαν· εἶχε τὸν τόπον ὑπὸ τὰς διαταγὰς του καὶ δὲν ἠδύνατο ἄνευ κινδύνου νὰ ἐγκαταλείψῃ θέσιν δύσκολον ὅπου κατεσκόπευον αὐτὸν ὀφθαλμοὶ ζηλότυποι.

Τὸ Καπιτώλιόν του, ὅπως μεταχειρισθῶμεν τὴν γλώσσαν τῆς ἐποχῆς, ἔκειτο πλησίον τοῦ Ταρπητοῦ βράχου, καὶ ἡ παραμικροτέρα καταγγελία ἠδύνατο νὰ πείσῃ τὴν λείσχη αὐτοῦ νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὴν λαιμητόμον ὡς συνένοχον ἀριστοκράτου. Ἐποχὴ φρικώδης κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ κόμματα μετεχειρίζοντο τρομερὰν δραστηριότητα ὅπως καταστρέψωσιν ἄλληλα.

Ὁ Αὐγούστος ὁμοῦς Μερὰρδ ἦτο πλέον ἐλεύθερος, διότι κατάρθωσε ν' ἀπέχῃ τῆς πολιτικῆς χωρὶς νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν. Ἡ ἰδέα ἦν εἶχον περὶ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἡ ἰσχὺς του ἐπροςάτευσαν αὐτὸν ἀπὸ πάσης ὑποψίας. Ὡφελεῖτο δὲ ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας ταύτης ὅπως ἐπισκέπτεται συχνὰ τὴν καλύβην τοῦ βουνοῦ, προφασιζόμενος, ὅπως καλύψῃ τὰς ἐκδρομὰς του ταύτας, κυνήγιον· πλὴν ὁ ἀληθὴς σκοπὸς ἦτο ἡ καλύβη τῆς Κλαυδίας δὲ Μερέλ.

Ἡ Κλαυδία μόλις ἐπρόφθανε νὰ ἐκφράσῃ ἐπιθυμίαν καὶ ἐξετελεῖτο· εἶδος ἀναπαύσεως πρὸ δύο ἐτῶν ἀγνώστου εἰς αὐτὴν ὑπῆρχεν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Καθεννῶν· ἀνεφαίνετο δὲ τις ἄνεσις ἐν τῷ βίῳ τῶν εὐγενῶν. Μάτην ἡκυρία δὲ Μερέλ προσεπάθει νὰ ἀποποιηθῇ πᾶν τὸ μὴ ὄν ἀπαραιτήτως ἀναγκασίον· ὁ Αὐγούστος ἐφέρετο μὲ τρόπον τόσον ἐπιτηδεῖον καὶ τῇ προητοιμαζέ τὰς εὐχαριστήσεις ταύτας τοσοῦτον λεπτῶς καὶ μυστικῶς, ἐδεικνύετο δὲ καὶ τοσοῦτον ἀπληπισμένος, τοσοῦτον δυστυχὴς ὅσάκις τῷ ἤρνεϊτο τί, ὥστε ἡ ταλαίπωρος κόρη συνεκινεῖτο καὶ ἡ ἀντίστασις της ἐξησθέναι. Ἐπρόκειτο ἄλλως τε καὶ νὰ ἐδηγήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν γλυκύτερον πρὸς τὸν τάφον τὸν γέροντα πατέρα της, τὸν ὅποιον κατέλαβεν ἡ δυστυχία εἰς ἡλικίαν καθ' ἣν δυσκόλως συνειθίζει τις τὰς στερήσεις.

Μπντεῦσι τις λοιπὸν ὅποιον ὑπῆρξεν τὸ ἀποτέλε-

σμα τῶν συχνῶν αὐτοῦ ἐπισκέψεων, τῶν προσφερομένων καὶ γενομένων δεκτῶν ἐκδουλεύσεων. Ἀμφότεροι ἦσαν τότε εἰς τὸ ἄνθος τῆς πρώτης νεότητος καὶ τῆς καλλονῆς· ἡ Κλαυδία ἀπέκτησεν εἰς τὸν ἀγροτικὸν ἐκείνον βίον ὑγείαν καὶ δύναμιν ἀγνώστους εἰς τὰς προνομιούχους γενεάς. Ἄνθος φυτευθὲν ἐν τεχνικῇ ἀτμοσφαιρᾷ καὶ μεταφυτευθὲν εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀέρα, οὐδὲν ἔχασεν ἐκ τῆς ἐκ γενετῆς κομψότητος αὐτοῦ, ἀπ' ἐναντίας ἐκέρδησε μάλιστα μεγίστην δύναμιν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Αὐγούστος δὲν ἦτο κατώτερος αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν ἁρμονίαν καὶ τὴν χάριν τοῦ σώματος. Βλέπων τις αὐτοὺς διατρέχοντας ὁμοῦ τὰς ἀγρίας κορυφάς, ἐκείνην μὲν ἐλαφρὰν ὡς ἔλαφον, τοῦτον δὲ τολμηρὸν ὡς σκαπανέα, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τις τῶν δύο ἦτο ὁ ὠραιότερος, ὁ κομψότερος, ὁ εὐγενέστερος.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Αὐγούστου ἦτο κανονικώτερον ἐνῷ τὸ τῆς Κλαυδίας ἦτο πλέον διακεκριμένον· οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐνὸς ἐξέφραζον καλοσύνην καὶ ἀφοσίωσιν, καὶ οἱ τοῦ ἄλλου ἦσαν πλήρεις ἡρεμίας καὶ γλυκύτητος. Ἡ διάστασις τῶν τάξεων ἐξέλιπεν ὅλως, τόσον αἱ δύο αὐταὶ ἐκλεχταὶ φύσεις ἐφαίνοντο ἄξια ἢ μία τῆς ἄλλης.

Κατ' ἀρχὰς ἡ Κλαυδία ἐξέλαβεν ὡς εὐγνωμοσύνην τὸ αἶσθημα τὸ ὠθοῦν αὐτὴν πρὸς τὸν Αὐγούστον, καὶ δὲν ἐφοβήθη εὐρίσκομένη τόσον εὐτυχῆς πλησίον ἀνδρὸς πρὸς ὃν ὤφειλε τόσα. Ὅσάκις δὲ ἡ ἀπουσία του ἄφινε μέγα κενὸν εἰς αὐτὴν καὶ τῇ ἐπροξένει αἶσθημα μελαγχολίας, ἀπέδιδε τὰ συμπτώματα ταῦτα εἰς τὰς δυσαρρεσκείας τῆς μοναξίας· αἱ συνθηκολογίαι τῆς καρδίας τὴν ἐνεθάβρυνον καὶ κατεπράυνον τὰς ἀνησυχίας της. Ἡ δύναμις τῶν προλήψεων προσέθηκε τι ἀκόμη εἰς τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην ἀσφάλειαν· ἐπίστευσεν ἀκλονήτως ὅτι οἱ δυσανάλογοι γάμοι εἶναι ἀδύνατοι· οὐδέποτε ἐφαντάζετο ὅτι οἱ ἐξημμένοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, οἱ πρὸ μικροῦ κατεδαφίσαντες τὸν θρόνον καὶ ἀποκεφαλίσαντες τὴν βασιλείαν, ἠδύνατο ποτὲ νὰ ἔχωσιν ἀξιώσεις ὅπως ἀναμίσξωσι τὸ αἷμά των μὲ τὸ τῶν μεγάλων οἰκογενειῶν τῆς Γαλλίας. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ Κλαυδία δὲ Μερέλ ἐμεγάλωσεν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν τῶν ἰδεῶν, καὶ ταιαύτη ἦτο ἡ δύναμις των, ὥστε οὐδεὶς ἡ ἐξορία οὐδὲ ἡ πτωχεία ἐκλόνησεν αὐτάς.

Τὰ μυστικὰ τῆς ὑπερφάνου καὶ περιπαθοῦς ταύτης ψυχῆς δὲν διέφευγον τὸν Αὐγούστον, ὅστις ἐνόει καὶ ἐσέβετο τὴν πάλιν. Διὰ τοῦτο καὶ οὐδέποτε λέξις ἐρωτικῆ ἐφθασε μέχρι τῶν χειλέων του· ἀλλ' ἡ ἀγάπη του ἐφαίνετο ἀκουσίως εἰς τὰς κινήσεις, εἰς τὰ βλέμματα καὶ εἰς αὐτὴν τὴν σιωπὴν του.

Ἦθελε νὰ συμμετάσχη μετὰ τῆς Κλαυδίας τῶν περιποιήσεων τὰς ὁποίας ἀπῆται ἡ κατάστασις τοῦ γέροντος δουκὸς· ἀνεμινύετο καὶ εἰς τὰς μικροτέ-

ρας λεπτομερείας τῶν οἰκιακῶν, ἀνησύχει διὰ πάντα, ἐφρόντιζε περὶ πάντων ὡς ἂν ἦτο μέλος τῆς οἰκογενείας. Ἡ Κλαυδία δὲν ἦτο πλέον μόνη, ἡ μοναξία τῆς ἐπληρώθη· τὸ νὰ περιμένῃ καὶ βλέπῃ αὐτὸν ἤρκει εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς.

Ἡ τοποθεσία τῶν Κεθεννῶν ἦτο καταλληλοτάτη εἰς τὸ οἰκιακὸν τοῦτο ὄραμα. Βεβαίως ἡ Κλαυδία εἶδεν ἐν τῇ παιδικῇ τῆς ἡλικίᾳ τοποθεσίας πλουσιωτέραις καὶ ὠραιότεραις· οἱ λόφοι τοῦ Ἀγίου Γεωργίου μὲ τὰς περιφρήμους ἀμπέλους των, τὰ δάση τοῦ Βαλμοῦ, ὅπου αἱ πεῦκαι καὶ αἱ δρυὲς ἀναμειγνύουσι τὰς εὐωδίας των, αἱ πεδιάδες τῆς Λαγγαδῆκης ἀφῆκαν ἐν αὐτῇ ζωηροτάτην ἀνάμνησιν· καὶ ὅμως αἱ γυμναὶ ἄκοι τῶν Κεθεννῶν ἐστολίζοντο μικρὸν κατὰ μικρὸν διὰ μαγείας σθεννυούσης τὰς παλαιὰς ἐντυπώσεις.

Ὁ Αὐγουστος ἦτο ἐκεῖ· ἔβλεπε λοιπὸν τὰ πάντα διὰ μέσου πρίσματος. Οἱ δύο νέοι ἔχαιρον ὅλην τὴν ἐλευθερίαν τὴν ὁποίαν δίδει ἡ μοναξία· ἐνθὺς ὁ δοῦξ ἀνεπύματο, αὐτοὶ ἔκκμνον ἀτελευτήτους περιπάτους· ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Νεμρώδ τῆς Ἀλῆς ἡ Κλαυδία ἐγένετο περίφημος κυνηγός, ἔστενον ὁμοῦ παγίδας διὰ κίχλας, ἐρρίπτον τοὺς ἰέρκας των εἰς τὰ ὕδατα τοῦ χειμάρρου, ἠνάγκαζον τοὺς λαγωὺς νὰ ἐξέρχωνται τῶν φωλεῶν των καὶ ἔτρεχον ζωηρῶς εἰς τὰς κατωφερεῖας τῶν βράθρων κυνηγοῦντες τὰς φοβισμένας αἰγας. Οὐδεὶς ἐγνώριζε κάλλιον αὐτῶν τὴν τοπογραφίαν τῶν ὁρέων ἐκείνων· ἤξευρόν ποῦ ἐγένων τὰ ἄγρια πτηνὰ, ἀνεκάλυψεν σπήλαιον πλήρη θαυμασίων σταλακτίτων, δὲν ὑπῆρχεν ἀνωμαλία βράχου εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ εἰσῆλθον καὶ ὅσαι τὴν ὁποίαν νὰ μὴ περιῆλθον. Τὸ προσφιλὲς ἄσυλον τῆς Κλαυδίας ἦτο μικρὸν δάσος καίμενον ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ, φυτευμένον μὲ κόμαρα καὶ συκαμινέας ἀγρίας. Ἐκεῖ ἀνέβρουεν ἄφθονος πηγὴ παρὰ τῆς ὁποίας ὅλα τὰ πτηνάρια τῶν βουνῶν συνηντῶντο. Ὁ Αὐγουστος δυνάμει εὐκάμπτων τινῶν κλάδων κατεσκεύασεν ἐκ προχείρου μικρὰν καλύβην ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς ἄσυλον εἰς τὴν φίλην του καὶ αὐτὸν, καθήμενοι δὲ ὑπὸ τὴν ἀγροτικὴν ταύτην στέγην διέμενον ὁλοκλήρως ὥρας συνομιλοῦντες εὐχαρίστως, ἀναγινώσκοντες ἐκλεκτὸν τι βιβλίον, κατασκοπεύοντες τοὺς συκοφάγους, τοὺς γινομένους κίχμακλῶτους τῶν παγίδων των ἢ ἀκούοντες τὸ κελάδημα τῶν ὑπολαίλων.

Ἡ ἄνοιξις ἐπανῆλθε καὶ μετ' αὐτῆς ὅλη ἡ εὐθυμία, ὅλη ἡ ζωηρότης τῆς φύσεως. Ὁ ἀὴρ εὐωδίαζεν ἀπὸ τῆς ἄρωμα τῶν πρώτων ἀνθιζόντων δένδρων, ἡ φύσις ἐζωογονεῖτο· νέος χυμὸς ἀνέβαιεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου ὅπως καὶ εἰς τὸν κάλυκα τῶν ἀνθέων.

Ἡμέραν τινὰ ἡ Κλαυδία καὶ ὁ Αὐγουστος ἐλησμονήθησαν εἰς τὸ προσφιλὲς ἄσυλόν των, ὅτε δὲ

ἐσυλλογίσθησαν ν' ἀπέλθωσιν, ὁ ἥλιος ἐβυθίσθη αἴφνης καὶ πυκνὰ νέφη διέτρεχον ταχέως τὰ βουνά. Ἡ Κλαυδία οὐδὲ στιγμὴν διστασασα, ὡς θὰ ἐπραττε τοῦτο χωρική, ἐξέβλε τὰς κάλτας αὐτῆς, ἔλαβε τὰ σκευδιὰ τῆς ἀνὰ χεῖρας καὶ μὲ χαριεστάτην αἰδῶ ἀνεσθήκωσε τὸ φόρεμά της ὅπως διέβη τὸν χειμάρρον τοῦ ποταμοῦ. Ὁ Αὐγουστος ἐθαύμαζε τὴν λεπτότητα καὶ τὴν χάριν τῆς νέας· βυθίζων δὲ ἐμπροσθεν ἵνα τῇ δεικνύῃ τὴν ὁδόν, αἴφνης εἶδεν αὐτὴν παραπατήσασαν, πίπτουσαν καὶ παρασυρομένην ἀπὸ τὸ ρεῦμα. Ταχὺς ὡς ἡ ἀστραπὴ ἐρρίφθη πρὸς τὴν Κλαυδίαν, ἤρπασεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὴν ἐναπέθεσεν εἰς τὴν ὄχθην· ἀνάγκη πᾶσα ἦτο νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν ἰδέαν νὰ διαβῶσι τὸν χειμάρρον, διότι ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει πίπτουσα καὶ τὸ ρεῦμα κῆζανεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν.

Ἡ θέσις ἦτο δύσκολος πῶς νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς τὴν καλύβην; Μόνον ἐν μέσον ὑπῆρχε, νὰ καταβῶσιν εἰς Ἀλῆς διὰ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Γαρδὸν ὅπως διαβῶσι τὴν γέφυραν τῆς πόλεως καὶ ν' ἀναβῶσιν ἐκ νέου τὴν δεξιὰν ὄχθην· ὁ δρόμος οὗτος ἦτο μακρύτατος καὶ ἐπικίνδυνος, ἀλλ' ἡ Κλαυδία ἀπεράσισε γενναίως νὰ τὸν κάμῃ. Ἀναχωρήσαντες εὐθὺς ἔρθασαν εἰς τὰ προάστεια τῆς Ἀλῆς ἄνευ οὐδεμιᾶς δυσχερέστου συναντήσεως. Ἡ νύξ εἶχεν ἤδη ἐπέλθει καὶ ὁ Αὐγουστος ἤλπιζεν ὅτι δὲν ἔτρεχον πλέον μηδὲνα κίνδυνον ὅτι, στραφέντες ἀπὸ τὴν κρηπίδα, εἶδον ἄνθρωπον ὅστις ἀπέτεινεν τὸν λόγον εἰς αὐτοὺς μὲ φωνὴν οἰκείαν. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο ὁ ἐργοστασιάρχης Μάρκος ἐξερχόμενος ἐκ γειτονικοῦ τινος οἰνοπωλείου.

— Λοιπὸν, πολῖτα Αὐγουστε, εἶπεν, ἔρχεσαι εἰς τὴν λέσχην;

— Εἰς τὴν λέσχην! διατί τοῦτο; ἀπεκρίθη ὁ Αὐγουστος.

— Ἄ! πολῖτα, ἐγὶνε μέγας θόρυβος εἰς τοὺς Παρισίους. Ἐπῆσε κάτω ὁ Δαντόν! κάτω ὁ Κάμιλος Δεμουλέν! ἐκρεμάσθησαν οἱ αἰσχροί! Ὁ ἐνάρετος Ῥοβερπιέρρος θριαμβεῖ ἀπνιγχοῦ. Ἐλθ λοιπὸν, θὰ ἦναι ἀστείότατα ἀπόψε.

— Εἶναι ἀδύνατον, ἔχω ἐργασίαν ἄλλου.

— Καλὰ, καλὰ, τὰς γνωρίζομεν τὰς ἐργασίας σου· ἀκολουθοῦμεν μὲ τὰ βλέμματ' αὐτὰς ὑποθέσεις σου, ἐφιθύρῃσεν ὁ Μάρκος μὲ τὴν αὐθάδειαν τῆς μέθης καὶ τὸν κακὸν τρόπον τῆς ἐσχάτης τάξεως.

Ἀπεμακρύνθη δὲ βλέπων ὑπόυλως τὴν νέαν κόρην καὶ συρίζων χυδαῖον ᾄσμα.

Ὁ Αὐγουστος ἐντρομος ἔλαβε ζωηρῶς τὸν βραχίονα τῆς Κλαυδίας, διέβη τὴν γέφυραν τοῦ Γαρδὸν εὗρεν ἵππους ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀναβιβάσας ἐπὶ ἐνὸς αὐτῶν τὴν δεσποσύνην δὲ Μερὲλ ἐπορεύθη μετ' αὐτῆς δρομαίως πρὸς τὰς Κεθέννας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΒΙΩΝ.